

**Constantinos GE.
ATHANASSOPOULOS**

Professor, Panteion University
of Social and Political Sciences,
Professor (Vis.), University of
Athens, Ex Ch.L.U.L., Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

**Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ**

Καθηγητής Παντείου Πανεπ.
Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,
Καθηγητής (Επισκ.) Πανεπ.
Αθηνών, Ex Ch.L.U.L., Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

**INSTITUTIONAL
FRAMEWORK
OF REGIONAL
DEVELOPMENT**

**ΘΕΣΜΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Vol. C'
New edition

Τόμος Γ'
Νέα έκδοση

2005, Athens

Αθήναι, 2005

**Constantinos GE.
ATHANASSOPOULOS**

Professor, Panteion University
of Social and Political Sciences,
Professor (Vis.), University of
Athens, Ex Ch.L.U.L., Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

**Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ**

Καθηγητής Παντείου Πανεπ.
Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,
Καθηγητής (Επισκ.) Πανεπ.
Αθηνών, Ex Ch.L.U.L., Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

**INSTITUTIONAL
FRAMEWORK
OF REGIONAL
DEVELOPMENT**

**ΘΕΣΜΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Vol. C'
New edition

Τόμος Γ'
Νέα έκδοση

2005, Athens

Αθήναι, 2005

© Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

και

Κέντρο Επιμόρφωσης, Μελετών, Έρευνας και Ανάπτυξης

Ίμβρου 6, 112 57 Αθήναι

Τηλ.: 210 8647120, Fax: 210 8658868

ISBN 960-7389-28-X

Απαγορεύεται χωρίς έγγραφη άδεια του Συγγραφέα

ή του Κέντρου η αναδημοσίευση,

έστω και μικρού τμήματος του παρόντος, καθ' οίον δήποτε τρόπο,

ως και η μετάδοσή του με οίο δήποτε σύστημα

Εἰς τὸν
Γεώργιον Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΝ
Εὐγνωμόνας
ανατίθημι

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα θέματα της περιφερειακής ανάπτυξης και των ιδιωτικών επενδύσεων είναι πολλά και ποικίλα, όπως νομικά, οικονομικά, κοινωνικά κ.λ., αλλά δεν έχουν «επισύρει» στο σύνολό τους και στον ίδιο βαθμό την προσοχή των Ερευνητών, με αποτέλεσμα τα οικονομικά π.χ. θέματα να έχουν αποτελέσει, εν πολλοίς, αντικείμενο ενδελεχούς μελέτης, ενώ άλλες θεματικές ενότητες (και μάλιστα όχι ήσσονος σημασίας) να έχουν, πέραν ενός ορίου, «παραμεληθεί», τόσο επί εθνικού, όσον και επί διεθνούς επιπέδου.

Μία εξ αυτών των τελευταίων είναι και το νομικό εν γένει καθεστώς, το οποίο διέπει την όλη υπόθεση της περιφερειακής ανάπτυξης και των ιδιωτικών επενδύσεων, το οποίο δεν απασχόλησε στην πράξει έκταση την επιστημονική έρευνα, ιδίως στην Ελλάδα.

Αφενδή απόδειξη τούτου αποτελεί το γεγονός, ότι η μόνη Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και ιδιωτικών επενδύσεων, η οποία έχει δημοσιευθεί είναι εκείνη, που ετοίμασε και εξέδωσε ο υπογράφων τα έτη 1981, 1982, 1983 και 1984, (πέντε τόμοι), παρά την διακηρυγμένη κατά περιόδους επιθυμία του Νομοθέτη σε διάφορα, αναπτυξιακού χαρακτήρα, νομοθετήματα, για επίσημη Κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας.

Αλλά, ένα από τα βασικά στοιχεία, τα οποία συνιστούν αφ' εαυτών *condicio sine qua non* για την πραγματοποίηση επενδύσεων (και ιδίως άμεσων ξένων) με ό,τι αυτές συνεφέλκονται, είναι η σαφήνεια, η «λογική», η συνέπεια και η σταθερότητα του νομικού καθεστώτος, υπό του οποίου αυτές διέπονται όχι μόνον κατά τον χρόνο έναρξης της σχετικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά για μία ακολουθούσα εύλογη μακρά περίοδο.

Επί του τελευταίου σημείου είναι ενδεικτικές και οι σχετικές παρεμβάσεις Διεθνών Οργανισμών, όπως π.χ. του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) ή Οργάνων Οικονομικών Ενώσεων, όπως π.χ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
- Πρόλογος	7
- Περιεχόμενα	11

Κεφάλαιο Α'

Συνταγματικές ρυθμίσεις για θέματα ανάπτυξης

1. Γενική σημείωση	15
2. Παρατηρήσεις	26

Κεφάλαιο Β'

Τα κατ' ιδίαν νομοθετήματα για θέματα ανάπτυξης εν γένει περιόδου 1991-2005

- Υ.Α. 2003577/1991	27
- Υ.Α. 26776/1991	27
- Υ.Α. 1025990/1991	27
- Ν. 1947/1991 Συμπλήρωση και τροποποίηση άρθρων του Ν. 1892/1990	27
- Υ.Α. 2032215/1991	27
- Υ.Α. 3514/1991	28
- Ν. 1972/1991 Κύρωση Συμφωνίας Ελλάδος και Α. Δ. Ουγγαρίας ..	28
- Ν. 2008/1992 Παροχή κινήτρων για επενδύσεις στις παραμεθόριες περιοχές του Ν. 1892/1990	28
- Π.Δ. Τρ. Ελλ. 2022/1992	28
- Π.Δ. Τρ. Ελλ. 2053/1992	28
- Π.Δ. Τρ. Ελλ. 2054/1992 Περί συντελεστού φερεγγυότητας των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα	28

- Ν. 2067/1992 Κύρωση συμφωνίας Ελλάδος-Ρουμανίας για την προώθηση και την αμοιβαία προστασία επενδύσεων	28
- Ν. 2069/1992 Κύρωση συμφωνίας Ελλάδος-Αλβανίας για την προώθηση και την αμοιβαία προστασία επενδύσεων	28
- Ν. 2093/1992 Διαρρυθμίσεις για την έμμεση φορολογία	28
- Απόφ. ΥΠΕξ της 2.18/2/1993 για έναρξη ισχύος συμφωνίας Ελλάδος- Κύπρου για την αμοιβαία προώθηση και προστασία επενδύσεων	28
- Υ.Α. Εθν. Οικ. 22287/1993	28
- Π.Δ. 96/1993 Περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 88/361/ΕΟΚ και στις διατάξεις της Οδηγίας 92/122/ΕΟΚ σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων	29
- Π.Δ. 104/1994 Περί τροποποίησης του Π.Δ. 96/1993	30
- Π.Δ. Τρ. Ελ. 2302/1994	30
- Ν. 2234/1994 Τροποποίηση και συμπλήρωση Ν. 1892/1990 Πα τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη	30
Α. Εισαγωγή: γενική θεώρηση	30
Β. Οι κυριότερες ρυθμίσεις	31
- Ν. 2396/1996 Επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άυλες μετοχές	39
- Ν. 2508/1997 Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις	39
- Ν. 2545/1997 Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές και άλλες διατάξεις	39
- Ν. 2601/1998 Περί ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Χώρας	39
Α. Εισαγωγή: γενική θεώρηση	39
Β. Οι κυριότερες ρυθμίσεις	40
Β.1. Σκοπός του νόμου	40
Β.2. Είδη παρεχόμενων ενισχύσεων	40
Β.3. Διάκριση των επενδυτικών φορέων	41
Β.4. Υπαγόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες και ενισχυόμενες δαπάνες	43
Β.5. Διάρθρωση της Επικράτειας σε 4 περιοχές	73
Β.6. Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων	74

B.7. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την χορήγηση των ενισχύσεων	86
B.8. Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης	118
B.9. Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων	123
B.10. Περί καταβολής των ενισχύσεων	154
B.11. Ειδικά καθεστάτα ενίσχυσης	159
B.12. Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων. Κυρώσεις	162
Γ. Παράρτημα	174
- Ν. 2742/1999 Χωροταξικός σχεδιασμός και αιφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις	175
- Ν. 2860/2000 Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες διατάξεις	175
- Ν. 2948/2001 Κυκλοφορία τραπεζογραμματίων και κερμάτων ΕΥΡΩ και φορολογικές ρυθμίσεις για την εισαγωγή του ΕΥΡΩ	200
- Ν. 2949/2001 Προξενική διατίμηση και άλλες διατάξεις	200
- Π.Δ. 361/2001 Κατανομή σε Τμήματα των υποθέσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας	200
- Ν. 2952/2001 Κύρωση προαιρετικού Πρωτοκόλλου Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των Γυναικών ..	200
- Ν. 2954/2001 Φορολογικές ρυθμίσεις, αμοιβαία κεφάλαια, συμπλήρωση της χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις	200
- Ν. 2955/2001 Προμήθειες Νοσοκομείων και λοιπών Μονάδων υγείας των ΠΕΣΥ και άλλες διατάξεις	200
- Ν. 2956/2001 Αναδιάρθρωση του ΟΑΕΔ και άλλες διατάξεις	200
- Ν. 2957/2001 Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα αστικού δικαίου περί διαφθοράς	201
- Ν. 2960/2001 Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας	201
- Ν. 2961/2001 Κύρωση του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών εκ λαχείων	201

- ΥΑ Δ1/18887 (Ανάπτ.) της 13.11.2001 Χορήγηση αδειας διανομής φυσικού αερίου στην εταιρεία παροχής αερίου Αττικής	201
- Απόφ. ΥΠΑ Δ3/Β/47159/9521 της 7/15.11.2001 Έγκριση αερολιμενικής διάταξης με αριθμ. 2 της Διεύθ. Αερολιμένων της Κεντρικής Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας	202
- Ν. 2966/2002, της 28/3/2002 Ελληνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων	202
Α. Η πολιτική επιλογή, ο αντίλογος τα μέσα	202
α. Ε.Σ.Ο.Α.Β.: Γενική προσέγγιση	202
β. Ε.Σ.Ο.Α.Β.: «Η θέση» και «ο Αντίλογος»	204
Β. Η πρακτική διάσταση του εγχειρήματος	207
- Ν. 3299/2004, της 23/12/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και την περιφερειακή σύγκλιση	208
Α. Γενική προσέγγιση	208
Β. Οι στόχοι του νέου νόμου	211
Γ. Οι κατ' ιδίαν ρυθμίσεις του νέου νόμου	212
1. Είδη παρεχόμενων ενισχύσεων	212
2. Διαίρεση της Επικράτειας σε περιοχές	213
3. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια	215
Α. Γενικές ρυθμίσεις	215
Β. Ελληνικές επιχειρηματικές δραστηριότητες εκτός Ελλάδος	224
Γενική αποτίμηση	224
4. Δεν υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου	225
5. Παρεχόμενες ενισχύσεις	232
6. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την χορήγηση των ενισχύσεων	237
7. Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων	255
8. Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων	259
9. Καταβολή των ενισχύσεων	280
10. Ειδικά καθεστώτα	285
11. Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων. Συνέπειες μη τήρησης. Κυρώσεις	288
12. Επιτροπή απλοποίησης διαδικασιών ιδιωτικών επενδύσεων	293
13. Μεταβατικές και τελικές διατάξεις	294
- Βιβλιογραφία	303